

Årsrapport og utdanningskvalitet 2020

<https://www.kbtfagskole.no/>

Trondheim 17.03.2021

Innhold

Innhold	1
Innledning	2
Etablering og organisering	2
Lokalisering	2
Studietilbud	2
Opptakskrav	2
Om utdanningen	2
Erfaringskonsulentrollen	3
Yrkesrelevans	3
Studentrettigheter	3
Resultater	4
Organisering	4
Undervisning i teoriemner	4
Praksisemner	4
Eksamener	4
Studiegjennomføring	5
Læringsmiljø	5
Evalueringsgruppe og studentrepresentanter	6
Tilbakemelding fra studentene	6
Tilbakemelding fra undervisere	7
Rekruttering	8
Rektors oppsummering	8
Tiltaksplan for studieåret 2021/2022	8

Innledning

Her er årsrapport for utdanningskvalitet 2020. Årsrapportens innhold og struktur tar utgangspunkt i kvalitetssikringssystemet ved Fagskole for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid heretter benevnt som «KBT-Fagskole». Den inneholder også en aktivitetsrapport. Det er første semester i fagskolen med 5 måneders drift.

Etablering og organisering

KBT-fagskole ble etablert høsten 2020 med oppstart 17. august. Det var KBT-Stiftelsen, Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling som stod bak etableringen: <https://kbtkompetanse.no> Det ble opprettet et eget fagskolestyre som et fagstyre for stiftelsen, men det er styret for stiftelsen som gjør endelig vedtak. Fagskolen er skilt ut som egen avdeling i stiftelsens regnskap. For studieåret 2021 til 2022 vil fagskoleenheten bli skilt ut som et eget driftsselskap. Dette skjer gjennom en prosess som er skissert av NOKUT.

Fagskolen er fra januar 2021 blitt medlem i Abelia og Forum for fagskoler.

Fagskolen deltar i Arena for høyere yrkesfaglig utdanning, som blir organisert av Trøndelag fylkeskommune ved utdanningsavdelingen.

Lokalisering

Fagskolen flyttet ved oppstarten inn i nye sentrale lokaler i Sorgenfriveien 9 i Trondheim hvor kontor og undervisningslokaler av høy kvalitet ble tatt i bruk. Fagskolen deler kantine og treningsstudio med andre virksomheter i bygget. Fagskolen er lokalisert i et område med kompetansevirksomheter innenfor samme fagfelt som blant annet; helsefagene ved NTNU, St. Olavs hospital og Sintef Helse og Recovery enheten i Trondheim kommune. Det er gangavstand til flere av NTNUs campuser med tilgang til bibliotek tjenester.

Studietilbud

KBT-fagskole tilbyr «utdanning for erfaringskonsulenter innen rus og psykisk helse» som utdanningstilbud. Studietilbudet kvalifiserer personer med egenerfaring fra mottak av helse- og velferdstjenester innen psykisk helse og rus, til å kunne anvende sine erfaringer i arbeid med andre tjenestemottakere.

Opptakskrav

Fagskoleutdanningen bygger videre på kompetansenivå 4 i NKR. Utdanningen bygger på fagbrev som helsefagarbeider på videregående nivå eller tilsvarende realkompetanse.

Om utdanningen

Utdanning er et yrkesrettet utdanningstilbud som gir både teoretisk og praktisk kompetanse. Utdanningen gir totalt 60 studiepoeng. Dette innebærer totalt 1500 arbeidstimer. Per uke er det 2x45 min forelesning over zoom og 2x45 min webinar via Zoom. Undervisningen foregår primært via nett, med mulighet for fysisk oppmøte i undervisningslokalene i Trondheim.

Utdanningen tilbys som heltids-studium på 1 år, eller som deltid på 2 år. Studiet består av 3 teoriemner og 2 praksisemner. For heltidsstudenter går teori og praksisemner parallelt, mens for deltidsstudenter fullfører de teoriemnene 1 året og praksisemnene 2 året. Praksisemnene utgjør 50% av studiet.

I tillegg til ordinær nettundervisning holdes det 2 ukessamlinger hvert semester. På grunn av koronarestriksjoner holdes ukessamlinger foreløpig primært over nett, men har vært, og planlegges å holdes fysisk for studentene når omstendighetene tillater det.

Erfaringskonsulentrollen

En erfaringskonsulent er en person som har egne erfaringer som mottaker av tjenester og som anvender egne erfaringer som bakgrunn for å hjelpe andre. Både tidligere og nåværende brukere og pårørende kan være erfaringskonsulenter. En som skal jobbe som erfaringskonsulent bør ha både nærhet og distanse til egne erfaringer, samt ha et reflektert syn på hvordan disse kan anvendes på individ og systemnivå. I dag er det i Norge mellom 300 og 500 erfaringskonsulenter i offentlig og privat sektor.

Erfaringskonsulentrollen bygger på en recoveryorientert tilnærming ved at brukeren skal gis styring i eget liv og at hjelpen som ytes har utgangspunkt i brukerens ønsker og meninger. Fagskolen vektlegger derfor emner om recovery, empowerment og recoveryorienterte praksiser som grunnlaget for arbeidsmåten for erfaringskonsulentens oppgaver. På systemnivå vil erfaringskonsulenter også ha en funksjon som «brobygger» mellom bruker og tjenesteyter med å fremme brukerperspektivet, brukermedvirkning og brukerinvolvering samt påvirke utviklingen av tjenesten i retning av det som er viktig for brukerne. De ulike lovverkene og menneskerettighetene som forankrer helsetjenestens oppdrag og setter rammene for hva helsepersonalet er pålagt og ikke, gjelder også for erfaringskonsulenten. En erfaringskonsulent fungerer derfor på lik linje med andre ansatte i helsetjenesten, men deres rolle og kunnskap er unik.

Yrkesrelevans

Fagskoleutdanningen for erfaringskonsulenter innen rus og psykisk helse, er det eneste utdanningstilbud innen dette feltet på fagskolenivå i Norge og Europa. Det finnes en rekke kurs, trening og opplæringstilbud for erfaringskonsulenter i Norge og flere andre land, men ikke noe som er akkreditert innenfor det ordinære høyere utdanningssystemet.

Utdanningen er praktisk innrettet med 50% praksis og 50% teori samt mulighet for å gjennomføre både på heltid og deltid. Praksisemnene er viktig for å ivareta utdanningens yrkesrelevans og kontakt mot arbeidslivet.

Etter endt utdanning vil studentene kunne jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse- og rustjenester i kommune eller spesialisthelsetjeneste. Enkelte av studentene har fått arbeid som erfaringskonsulenter allerede før gjennomført studium, noe som bekrefter en god yrkesmatch på utdanningen.

Studentrettigheter

Det er vektlagt å ivareta studentrettigheter i forbindelse med opptak, gjennomføring av undervisning, veiledning, praksis og eksamen. Studentene har representanter i styret for fagskolen, samt studentrepresentanter for hver veiledningsgruppe.

Fagskolen har inngått avtale om felles studentombudsordning med Trøndelag høyere yrkesfagskole høsten 2020.

Det er opprettet egen klagenemnd for fagskolen, men denne har ikke hatt noen saker i 2020. Det har ikke kommet noen klager utover at vi har fått to klager på karakter ved eksamen, som er behandlet av klagesensor.

Fagskolen har besluttet å inngå til tre en ordning med felles klagenemnd med fagskoler i Trøndelag fra august 2021.

Resultater

Utdanningen for erfaringskonsulenter er høsten 2020 gjennomført i henhold til vedtatt studieplan og akkreditering fra NOKUT.

Organisering

Som det fremgår av rapporten, har det vært et omfattende arbeid å både etablere fagskolen og starte opp en ny utdanning. Ut ifra erfaring vil det ta flere år å utarbeide og innarbeide rutiner og systemer, samt opprette og igangsette arbeidet i de ulike organer: styret, klagenemnd, skikkethetsnemnd, studenttillitsvalgt og studentombudsordningen.

Det gjenstår ennå å etablere en skikkethetsnemnd ved fagskolen. Per i dag blir dette arbeidet utført av rektor og medarbeidere ved fagskolen, for å ivareta skikkethetsvurderinger av studenter underveis i studieforløpet i henhold til forskrift for fagskolen §5-3. Det vurderes å tiltre en felles skikkethetsnemnd med andre fagskoler.

KBT-fagskole benytter WordPress på sine websider og Lifter som læringsplattform. Videre bruker vi ZOOM i videoundervisningen og Zoom og teams i forbindelse med veiledning. Dette har medført et betydelig utviklingsarbeid for å kunne sikre en god kommunikasjons- og informasjonsflyt mellom fagskole og studenter.

Undervisning i teoriemner

Fagskolen hadde i utgangspunktet lagt opp til ukesamlinger med fysisk oppmøte, men på grunn av corona situasjonen ble den ene ukesamlingen gjennomført med en hybrid løsning hvor halvparten hadde fysisk oppmøte og den andre halvparten deltok digitalt med zoom. Vi har forholdt oss nøye til Trondheim kommune sine retningslinjer og den andre ble gjennomført kun som nettbasert samling.

Praksisemner

De fleste vi har vært i kontakt med, har vært svært positive til å ha studenter i praksis og ser på det som en vinn-vinn-situasjon. Det inngås en praksiskontrakt mellom fagskole og praksissted og evalueringen skjer i form av et evalueringsskjema.

Det har vært krevende å finne praksis under studietiden for noen av elevene, pga covid 19. Spesielt i Oslo, som i flere perioder har vært rødt, har det vært svært utfordrende. To av studentene i Oslo har av den grunn valgt å gå studiet på deltid. Noen av studentene har måtte forskyve praksisen for på den måten å tilpasse seg situasjonen.

Møte mellom skolen og praksisveileder og student, har foregått digitalt. Dette har fungert utmerket.

Eksamener

Det ble gjennomført to eksamener i høst, dvs. i teoriemne EK001T og praksisemne EK1004P. Begge eksamener ble gjennomført som en form for hjemmeeksamener/mapper hvor studentene arbeidet med oppgavene over tid med veiledning over tid med individuell og gruppeveiledning. Teoriemne EK001T var det ingen som ikke fikk godkjent, mens i praksisemne EK1004P var det 3 som ikke fikk godkjent og således måtte levere justert besvarelse til ny sensur. Videre måtte 8 studenter ha utsatt eksamen på grunn av forskjøvet praksis. I neste runde fikk alle bestått i praksisemner.

Sensor har utarbeidet sensorrapporter for gjennomføring av eksamen, med forslag om forbedringer på noen punkter.

Tabell karakterfordeling og snittkarakter

Emne	Antall	Snitt	Kommentarer
EK001T	36	B	Ingen stryk
EK004P	23	Bestått	1 x ikke møtt, 2 x utsettelse til mai

Studiegjennomføring

KBT Fagskole har rapportert til DBH i alt 47 studenter høsten 2020. 12 av disse er deltidsstudenter, noe som medfører at fagskolen har 41 heltidsekvivalente studieplasser. KBT Fagskole har tidligere i høst blitt tildelt tilskudd for i alt 22,5 heltidsekvivalente studieplasser, som en del av det ekstraordinære tilskuddet til høyere yrkesfaglig utdanning på bakgrunn av covid19-situasjonen.

I første tildeling av 03.04.2020 ga fylkeskommunen tilsagn om finansiering av inntil 20 heltids studieplasser. Siden fikk vi i to omganger tilskudd for 21 heltidsstudieplasser, slik at det samlet ble 41 heltidsekvivalente studieplasser.

Grunnet covid19-situasjonen har det for flere studenter vist seg vanskelig å rekruttere praksisplass i praksisemne EK004P. To studenter har fått eksamensutsettelse til mai 2021. To studenter har byttet fra heltid- til deltidsstudium.

Frafall av 10 studenter begrunnes med innvilget permisjon, eller har trukket seg fra studiet grunnet sykdom, kapasitet e.l.

Læringsmiljø

Det er lagt stor vekt på å utvikle et godt læringsmiljø for studentene, spesielt med tanke på at det er et nettbasert studium og en koronapåvirket verden vi lever i for øyeblikket. For mange er studentaktiviteten den eneste sosiale kontakten de har i uken med andre utenfor husstanden, samt den eneste aktiviteten de har i uken å sysselsette seg med. Med at majoriteten av undervisningen foregår over nett fjerner dette også noe av den naturlige interaksjonen og stemningen som oppstår i et klasserom. Vi har studenter på tvers av hele Norge og et bredt aldersspenn. Fagskolen har derfor sett det som meget viktig å ha aktiviteter og plattformer for å kunne skape god kommunikasjon og trygghet mellom studentene.

Det er etablert et digitalt åpent klasserom hvor studentene kan koble seg opp online når de måtte ønske. De avtaler og organiserer treffene seg imellom. De har gitt tilbakemelding om at dette benyttes en god del og spesielt i forbindelse med eksamen:

“Brukte det åpne klasserommet en del i høst og det har vært flott av KBT å lage til et slikt klasserom. Facebook gruppen vår fungerer også veldig bra.” Student, Arild

Studentene har en egen Facebook gruppe, som de organiserer selv. Av det vi har hørt brukes denne til sosialisering, samt en plattform de har for faglige diskusjoner, gruppearbeid og mulighet til å stille hverandre spørsmål og hjelpe hverandre.

Etter siste undervisning høsten 2020 arrangerte KBT Fagskole en semesteravslutning via Zoom. Programmet besto av: Tilbakeblikk første semester med bildefremvisning av den første forelesningen i gamle undervisningslokaler i Kjøpmannsgaten, undervisning i nye lokaler, fellessamlinger, utviklingen i tekstproduksjon, gruppearbeid, praksisarbeid og eksamensarbeid. Vi fokuserte på hvordan ivareta seg selv i en travel hverdag, og forskjellen på digital og fysisk undervisning for å synliggjøre positive sider, samt å kunne forbedre negative utfall i neste semester.

Videre presenterte vi videohilsener fra undervisere, som ønsket lykke til videre og takket for engasjerte studenter. Vi avsluttet med en enkel tilbakemeldingsrunde og kahoot.

Undervisningen er delt mellom en forelesning på mandager og et webinar på torsdager. Forelesningene bærer preg av presentasjons- og foredragsform, og i webinarne vektlegger vi gruppearbeid og diskusjoner i plenum.

Studentene er delt inn i faste veiledningsgrupper med en fast gruppeveileder. Gruppeveiledning blir gjennomført med fokus på eksamensveiledning. Studentene har i tillegg mulighet til individuell veiledning med gruppeveileder.

Oppfølgingen i praksis gjennomføres ved en innledningssamtale ved oppstart, en midtveissamtale og en sluttsamtale mellom gruppeveileder, student og praksisveileder.

Evalueringsgruppe og studentrepresentanter

For å styrke kvalitetssikring og utvikling av utdanningen ved KBT Fagskole, har vi strevet etter å holde tett dialog med studentene ved skolen. Med dette ønsker vi samtidig å skape et godt og inkluderende læringsmiljø for både studenter og undervisere. Ved oppstarten av høstsemesteret etablerte vi en evalueringsgruppe med studentrepresentanter fra hver veiledningsgruppe og fra deltid- og heltidsstudium. Evalueringsgruppen består av 10 studenter (minus 1 student frafall grunnet sykdom og 1 student, som har trukket seg grunnet kapasitetsbegrensning) og møtes tre ganger i løpet av semesteret, sammen med studiesekretær.

For hvert evalueringsgruppemøte blir det utnevnt en referatskriver som noterer oppmøte, tema som blir tatt opp, tilbakemeldinger og forslag fra studentene og eventuelle endringer som skal bli iverksatt. Referatene blir gjort tilgjengelig for alle studenter ved KBT Fagskole på læringsplattformen Lifter.

En studentrepresentant er en person som representerer studenters stemme i et studentkull ved en utdanningsinstitusjon. Studentrepresentanten deltar selv i utdanningsløpet. Studentrepresentant er et frivillig verv som varer utdanningsløpet fra start til slutt. Formålet med dette er å kunne skape en kontinuerlig og helhetlig oppfølging av studenters opplevelser og erfaringer av studieforløpet.

Ved fullført verv vil studentrepresentanten få utstedt en attest fra KBT Fagskole med beskrivelse av vervet, samt en bekreftelse på studentens deltakelse og arbeidsoppgaver. Det er mulig å trekke seg fra vervet som studentrepresentant til enhver tid.

Tema for møtene har blant annet vært: Læringsaktivitetene (forelesninger, webinar, ukessamling, innleveringer o.l.), Veiledning og praksis, Sammenhengen mellom emner og studieløpet i sin helhet, Arbeidsomfang (oppgaver, pensum, eksamen o.l.), Lærings- og studiemiljø, Kontakten mellom underviser og studentene – gjensidige forventninger, rettigheter og plikter, Tilrettelegging for funksjonshemmede, eller studenter med andre behov, Læringsmateriellet (bøker, nettressurser, emnesider o.l.).

Tilbakemelding fra studentene

Vi har benyttet ulike tilbakemeldingsverktøy underveis i semesteret for å holde tett dialog med studentene:

1. Evalueringsgruppemøtene

Konkrete endringer og tiltak, som har blitt diskutert og iverksatt på bakgrunn av disse møtene er: digitalt åpent klasserom, undervisningsstruktur i forelesningene (se vedlegg), tydeligere struktur i

gruppearbeidet og mindre justeringer i henhold til kommunikasjons- og informasjonsflyt. Avklaring av gjensidige forventninger har vært et viktig tema i møtene.

2. Tilbakemelding samling uke 42

Vi gjennomførte en liten undersøkelse via Mentimeter i slutten av samlingen, hvor vi spurte om hvordan studentene opplevde ukesamlingen og hva de likte beste og mindre godt med samlingen. Se vedlegg for resultater.

3. Tilbakemelding og vurdering ved semesteravslutning

På semesteravslutningen spurte vi studentene om hva de var mest fornøyd med i forhold til seg selv, og hvordan de har opplevd de ansatte ved fagskolen. Studentene opplevde samlingen som lærerik, men også krevende. Det sosiale aspektet ble trukket frem som meget positivt ved flere anledninger. Se vedlegg for detaljerte resultater.

Vi benyttet anledningen til å diskutere med studentene hva de forventer og ønsker seg på veien videre og til vårsemesteret. Studentene ga uttrykk for håp om samme valgfrihet med hensyn til å kunne delta både fysisk og digitalt i undervisningen og ønske om flere fysiske samlinger fremover.

4. Studentpresentasjoner

Vi har hatt to studenter som har holdt presentasjon om hvordan de har opplevd å være student ved fagskolen, samt hva de tenker om fagskolens oppbygning og faglige innhold. Videopresentasjonene skal bli redigert og bli brukt på nettsiden fremover for å synliggjøre studenters holdninger og meninger om studiet. Den ene studenten gir blant uttrykk for følgende:

“Jeg har fått en god venn i en av studentene og vi snakker ofte på telefon og utveksler erfaringer med skolen og vår jobb som erfaringskonsulent. Klassemiljøet er bra og spesielt samlingen i Trondheim var veldig bra. Synd det har vært så få samlinger i Trondheim.”

“Syns KBT har vært flinke på oppfølging når jeg har sendt e-post eller ringt. Svarer alltid imøtekommende. Gruppeveiledningene har vært veldig bra for min sin del. Det viktige her er at veileder kan formidle gode svar på spørsmål fra oss studenter. Og det er veldig bra at det også ligger en mulighet i en-til-en veiledning. KBT har dyktige ansatte.”

Den tette dialogen med studentene har gitt oss tallrike «matnyttige» innspill og forslag, både med tanke på læringsmiljø og faglig utvikling. Studentene har blant annet ønsket seg å høre om flere perspektiver fra fagpersonell og arbeidsgivere som har erfaring med Erfaringskonsulenter, samt har gitt uttrykk for å bli ytterligere evaluert av andre enn bare seg selv og av medstudenter. Dialogen hjelper oss også med videreutvikling og forbedring av læringsplattformen Lifter.

KBT Fagskole planlegger en mer omfattende spørreundersøkelse til studentene mot slutten av vårsemesteret 2021 som skal inkludere tema som bruken og funksjonen av læringsplattformen, læringsmiljø, faglig innhold, egeninnsats og rom for konkrete innspill og forslag til videre utvikling. Vi deltar i tillegg i Studiebarometer sin undersøkelse og vil fremme denne for studentene i løpet av vårsemesteret 2021.

Tilbakemelding fra undervisere

Lærerne er bedt om å komme med tilbakemelding i forbindelse med gjennomført undervisning. Det er ikke innhentet respons via questback, men via samtaler i etterkant med hver enkelt lærer. Tilbakemeldingene er gjennomgående positive. De synes det tekniske har fungert godt og at de har

fått god kontakt med studentene. Det er planlagt spørreundersøkelse for evalueringsarbeidet mot slutten av vårsemesteret.

Tilbakemelding fra underviser Odd Harald Røkenes, fra forelesning 16. Mars 2021:

«Jeg ønsker dere lykke til videre, og jeg er så glad for at det her har startet og at dere er i gang med fagskolen. Jeg tror det kan bli en viktig endring, og forhåpentligvis over hele landet når det gjelder om å få mer brukerkompetanse inn i feltet. Det er veldig viktig.»

Rekruttering

I forbindelse med oppstart har vi opplevd stor interesse for studiet for utdanningen for erfaringskonsulenter og har mottatt 71 søknader. I tiden etter oppstart har det vært en rekke henvendelser noe som indikerer en fortsatt stor søkning i 2021.

Rektors oppsummering

Oppstart og gjennomføring av første semester i fagskolen har gått svært godt. Vi har fått på plass nødvendige systemer, rutiner og organer i KBT-fagskole. Første halvår med drift er gjennomført på en forsvarlig måte. Studietilbud og ivaretagelse av studentene har stått i fokus.

Utdanning for erfaringskonsulenter er en nettbasert utdanning med samlinger. Vi har fått avviklet både løpende undervisning på nettet, fysiske og nettbasert samlinger samt praksis for studentene til tross for pandemien.

Naturligvis har vi også erfart at det behov for justeringer og videreutvikling på flere områder, slik at både drift og studier kan bli bedre. Se kommentar under punkt om "organisering" samt tiltaksplan nedenfor.

Tiltaksplan for studieåret 2021/2022

Vurderingsområder	Tiltak	Prioritet	Ansvarlig
Yrkesrelevans	Videreutvikle samarbeid med praksisfeltet, justere rekkefølgen på enkelte deltema, så studentene er bedre forberedt til første praksisemne	Høy	Rektor og praksisansvarlig
Læringsmiljø	Spørreundersøkelse til studenter ved avslutning av første studieåret samt oppfølging av resultatene fra denne	Høy	Rektor og studiesekretær
Brukergrensesnitt og funksjoner i læringsplattformen	Videreutvikle læringsplattformen	Høy	Studiesekretær og it-medarbeider
Veiledning og studentoppfølging	Ansette lærerassistenter	Høy	Rektor
Skikkethet	Opprette eller slutte seg til felles skikkethetsnemnd for flere fagskoler. Personalopplæring om skikkethet	Høy	Rektor
Personalutvikling	Kartlegging av områder hvor det er behov for mer kompetanse i personalgruppa og sette i gang systematiske kompetansehevingstiltak	Høy	Rektor
Administrative rutiner	Beskrive og digitalisere flere administrative rutiner. Jfr. søknad til DIKU	Høy	Studiesekretær, rektor